

İyi Bir İnsan Bir Kadın

— sahara · 25 Kasım 2019

Öğretmenliğimin en güzel yıllarını köylerde yaşadım. Külebi'nin dediği gibi, "Yurdumuz uçsuz bucaksız, gökte yıldız kadar köylerimiz var./ Ama uzak, ama harap, ama garipsi..." köydü çalıştığım köy. İnsanlar geleneksel konukseverliğimizin nadide örneklerini sergilerdi.

Köyde okul açılalı yıllar geçmişti. İlkokuldan sonra eğitimini sürdürenler bir elin parmakları kadar bile değildi. Kızlarımızı ancak birkaç aile okutmuştu. Okuldan kalan zamanlarımızı köyün kırlarında dolaşmak, sonbahar ve güneşin ısıtmaya başladığı ilkbahar günlerinde bir ağacın gölgesinde kitap okuyarak geçirirdim.

Öğretmen olmak, köyün tüm sorunlarıyla ilgilenmeyi gerektirir. Köyün yol, su gereksimi için muhtarı yönlendirme. İnsanların kişisel sorunlarını karınca karınca çözme...

Evimiz boş kalmazdı. Akşamları komşular ziyaretimize gelir saatlerce sohbetler yapardık. Sıkıntılarını ailesine bile anlatmakta çekimser kalan genç kızlar, kadınlar da gelirdi lojman konutumuza. Sorunlarını eşimle dinler, makbul çareler üretmeye çalışırdık mevcut sıkıntılara.

Köye atandığım yıl henüz gelin olan genç bir hanımın anlattıkları bir öykü olacak kadar ilginçti. Evleri okula yakındı. Uzun boylu, yay kaşlı, alımlı bir kızdı. Okula giderken çeşme başında görmüştüm ilk kez. Zaman zaman karşılaştığımızda bana selam verip, ivedilikle yoluna devam ederdi. Öz güvenli, ciddi tavırlarıyla takdirimi kazanmıştı. Komşu bir köye gelin gitti. Onunla evlenen gencin şanslı olduğunu düşündüm.

Zaman su gibi aktı. İlkbaharlar geldi. Okullar tatile girdi. Öğrencilere karnelerimize verdik. Yaz tatilimi ailemin yanında gittim. Uzun yaz çocuk ve ilk gençlik yıllarımı yaşadığım köyde geçiririm. Eylül başında eşimle birlikte okuluma dönerdim. Aynı köyde çalıştığım ikinci yılı, okuluma, çalıştığım köye döndüm. Öğrencilerim ve iyice tanışıp kaynaştığım köylülerle yeniden birlikte olmak güzeldi.

Köyde fazla değişiklik yoktu. Köye döndüğümüzün daha ilk günleriydi. Eşim, bu gece bir akşam sohbetine bir özel konuğumuzun olacağını söyledi. Sabah ola hayrola denir ya. İç sesimle akşam ola hayrola deyip konuyu fazla irdelemedim.

Yemeğimizi erken yiyip özel konuğu beklemeye başladık. Uzun sürmedi beklememiz. İlk kez çeşme başında gördüğüm güzel kız kapıdan sessizce odamıza süzüldü. Üzgün, sessiz bir hali vardı. Çaylarımızı içerken anlatmaya başladı. Önceleri utanarak konuşuyordu. Konuştukça kendine güveni geldi.

Ruhunu acıtan, kalbini yaralayan olaylar yaşadığı belliydi. Konuşmak, sıkıntılarından kurtulmak istiyordu... Bize güvendiğini, sözlerinin aramızda kalacağını istedi.

“Bilmem duydunuz mu? Ben artık dul bir kadıyım. Sizleri kendime yakın buluyorum. Ne güzel başlamıştı her şey. Gelin olup, her genç kız gibi yuva kurup mutlu yaşamaktı tek dileğim. Ama olmadı...”

Bir aile yıkıldığında gökler ağlar derler. Üzıldük komşu kızımızın yuvasının yıkılmasına. Bizim sormamıza gerek yoktu. Genç, güzel insan anlatıyordu sürekli.

“Hani denir ya cicim ayları. O aylar güzel geçti. Eşim askerliğini bitirmiş sorumluluk alacak yaştıydı. Önceleri bir büyük kente gidip iş bulacağı, kısa süre içinde beni de yanına alacağını söylüyordu. Haftalar, aylar su gibi aktı. Sabahleyin evden çıkıp akşamları geç saatlerde dönüyordu. Bir yıl geçti. Aramızda tartışmalar başladı. Her gün beni sevdiğini söyleyen eşimden tatlı bir söz duymaz olmuştum.

Değil büyük bir kente gidip iş bulup çalışmak köyde bile eli hiçbir işe uzanmadı. Köy kahvesinin değişmez müdavimlerinden bir oldu. Kayınpederim kumar oynadığını söyledi. Aralarında sert tartışmalar yaşandı. Düğünümüzde elimize geçen paraları bitirdi. Söz dinlemez olmuştu.

O evde artık kalamazdım. Zararın neresinden dönersem kardır hesabı bir kara günde baba evine döndüm. Anlaşmalı ayrıldık.” Bizim söz söylememize gerek yoktu. Genç, masum bir insan vardı karşımızda. Onun dinlemek bir insanlık göreviydi. Yaşadığı dramatik olayları anlattıkça ferahladığını hissediyorduk.

“Sizleri fazlaca sıkıyorum...” Diyerek sözlerini sürdürdü.

“Dul bir kadın olmak baba evi bile olsa zordur. Dost bildiğim insanların hakkımda dedikodu yapmaları çok üzdü beni. ‘Evlendiğim köyde yanıma adam almışım... daha neler neler...’ Böyle sözleri çok duydum. Elin ağzı torba değil ki büzesin. Dul ve genç bir kadın olmanın acıları beni yaşama azmimden alıkoymadı. İlk aylarda dayanılmaz sıkıntılar yaşadım.

Namusuma uzanmak istenen sözlere hazırlıklıydım. Her kem söz hayata daha sıkı tutulmamı sağlıyordu. Kara kalpli insanlara inat daha güçlü olmanın yollarını aradım. İlkokul yıllarında sınıfın en başarılı öğrencilerindendim. Okuma yarışmalarında birincilikler almıştım.

Kitapların büyülü dünyası biricik teselli kaynağım oldu. Atatürk’ün, “Hayat demek mücadele demektir. Hayatı kazanmak için mücadeleyi kazanmak şarttır.” Sözü yaşam manifestom oldu. Köyde bağ bahçe işlerinden kalan zamanlarımda çokça kitap okuyorum...”

Genç hanımın anlattıkları yaşanmış gerçek bir öyküydü... Uzun kış gecelerinde köyümüzün genç

yaşta yaşamın acılarını tadan bu genç insan zaman zaman ziyaretimize geldi. Bazı geceler kendisinden küçük kız kardeşleriyle evimizi şenlendirirlerdi. Bir ziyaretinde dinimizle ilgili tutumlarını da anlattı.

“Yalnızlığım kitaplarla giderirken dini görevlerimi de hiç aksatmam. Namazımı huşu ile kılar kalbimi Allah'a açarım. Her şeye karşı Allah'ın bizlere bahşettiği nimetler için şükrederim. Sağlık ve afiyet dilerim hasta annem, kardeşlerime ve kendime. Yıllar önce kaybettiğim babam için rahmet dilerim.”

Okulu bitirip köyde kalan gençlere ilçeye gidip halk kütüphanesine üye olmalarını kitap okumalarını salık verirdim. Aynı öneriyi öykümüzün kahramanına da söyledim. Bu önerimin okumayı çok sevdiğini söyleyen eşinden ayrılmış genç insanı çok mutlu etti. Gerek ilçeden edindiği bazen de benden alıp okuduğu kitaplar hakkında da ara ara sohbetlerimiz oldu. Mesleğime il merkezlerinde devam etmeye karar verdim. Tayin istedim.

Sonbahar geldiğinde öğrenci mevcudu kalabalık bir okuldaydım. Yeni bir okul, kent yaşamına intibak derken zamanın nasıl geçtiği fark edilemiyor. Birkaç yıl geçti aradan. Eşim son çalıştığım köydeki komşu bayanlara mektuplaşır. Köyle iletişimi sürdürdük. Günlerden bir gün köydeki yakın komşumuzdan mektup aldık. Güzel dileklerle birlikte kendisi hakkında da şu satırları yazmıştı:

“... Sizleri hiç unutmadım. Bir kış boyu yaptığımız sohbetler ne kadar hoştu. İyiyim. Sosyal durumum değişmedi. Evlenme teklifleri aldım. Henüz yeni bir yuva kurmaya hazır değilim. Kafamı dinliyorum. Yazacaklarıma sevinirsiniz umarım. Bilgimi, görgümü artırmak için ilçemizde Halk Eğitimin kurslarına katıldım. Başarı belgeleri aldım. İlçemizde iş buldum. Çalışıyorum. Ekonomik bağımsızlık kazanmak ne büyük bir mutluluk. Kendime güvenim daha da arttı. İleriye daha bir güvenle bakıyorum...”

Komşumuzun iş bulup çalışmasını öğrenmek, güzel haberlerle bezeli mektubunu okumakla mutlu olduk. Özellikle kadınlarımızın ekonomik bağımsızlığını kazanması için bir öğretmen olarak hep mücadele ettim. Bir Türk kadınının, tanıdık eski bir komşumuzun iş yaşamına katılmasını duymak O'nun kadar beni de çok mutlu etti. Darısı çalışmak isteyen, iş arayan diğer kadınlarımızın başına...